

Bestrijding blauwalgenoverlast

Wageningen Universiteit
Waterschap Aa & Maas
Waterschap Brabantse Delta
Waterschap De Dommel
Stowa

4 april 2013

Weer zo'n project tegen blauwalgen?

Kunnen we niet gewoon →

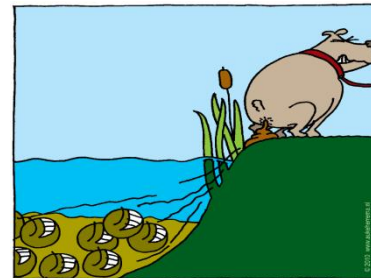
Of andere maatregelen nemen

Onze aanpak?

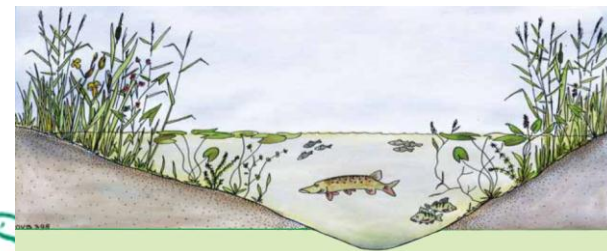
- **Brongericht**
- **Combinatie nodig van:**

1. Terugdringen van **interne nalevering**
2. **Externe bronnen** uitschakelen
3. Natuurvriendelijke **inrichting** + diversiteit levensgemeenschap

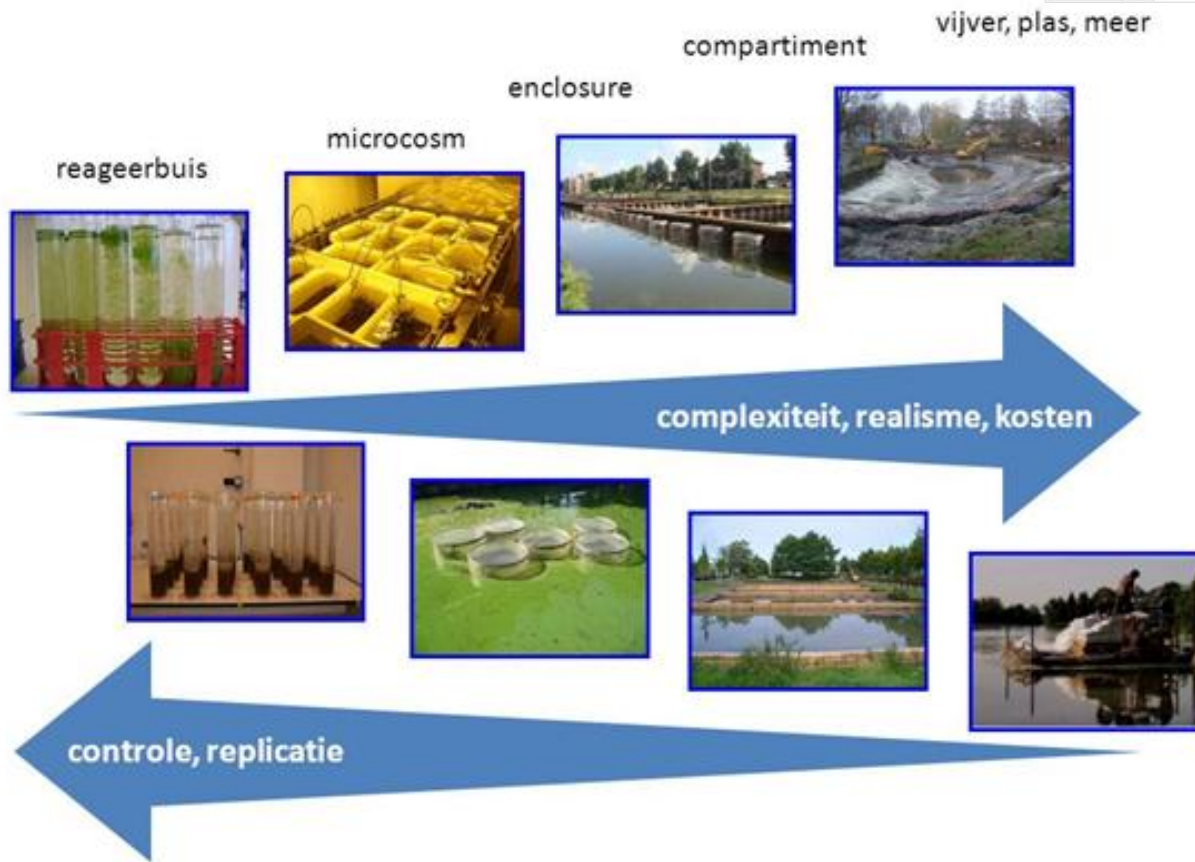
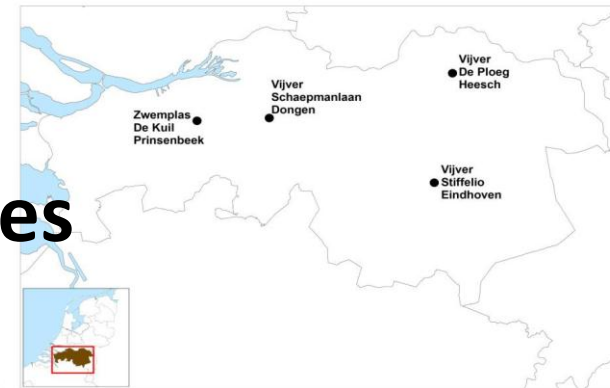

Geteste maatregelen

- Baggeren
- P-binding Phoslock®
- Vlokmiddel (FeCl_3 , poly aluminium chloride PAC)
- ABB (visstand, water- en/of oeverplanten)

Diverse schaalniveaus en locaties

De locaties

IJzerchloride toediening in De Kuil

Phoslock® toediening in De Kuil

Voor

Na

Baggeren in De Ploeg

Overige maatregelen:

- ⇒ NVO's, visstandbeheer, oeverbeplanting(ABB)
- ⇒ Saneren overstort/overloopconstructie
- ⇒ Snoeien bomen

Geteste maatregelen baggeren én Phoslock®

2009: 12 enclosures

- Baggeren
- Phoslock®
- Baggeren + Phoslock®
- Blanco

Proefvakken t.b.v. testen maatregelcombinaties in Eindhoven

- 1: Baggeren
- 2: Baggeren en PAC
- 3: Phoslock®
- 4: Flock&Lock
- 5: Visstandbeheer
- 6: Controle

Proefvakken t.b.v. testen maatregelcombinaties in Dongen

- 1: Baggeren + ABB
- 2: Baggeren + PAC + ABB
- 3: Phoslock® + ABB
- 4: Phoslock® + PAC + ABB
- 5: Controle
- 6: ABB
- 7: Controle
- 8: Baggeren

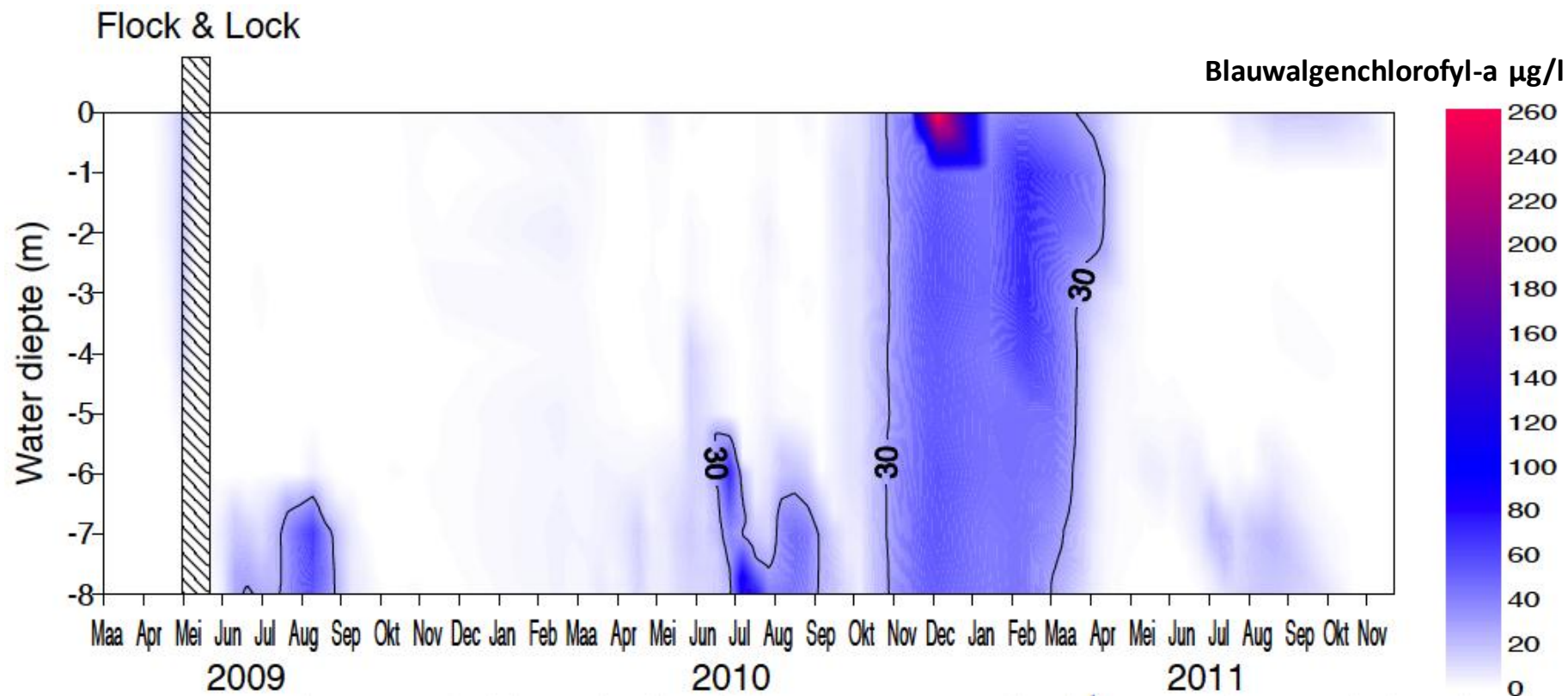

Proefvakken t.b.v. testen maatregel-combinaties in Eindhoven

De resultaten

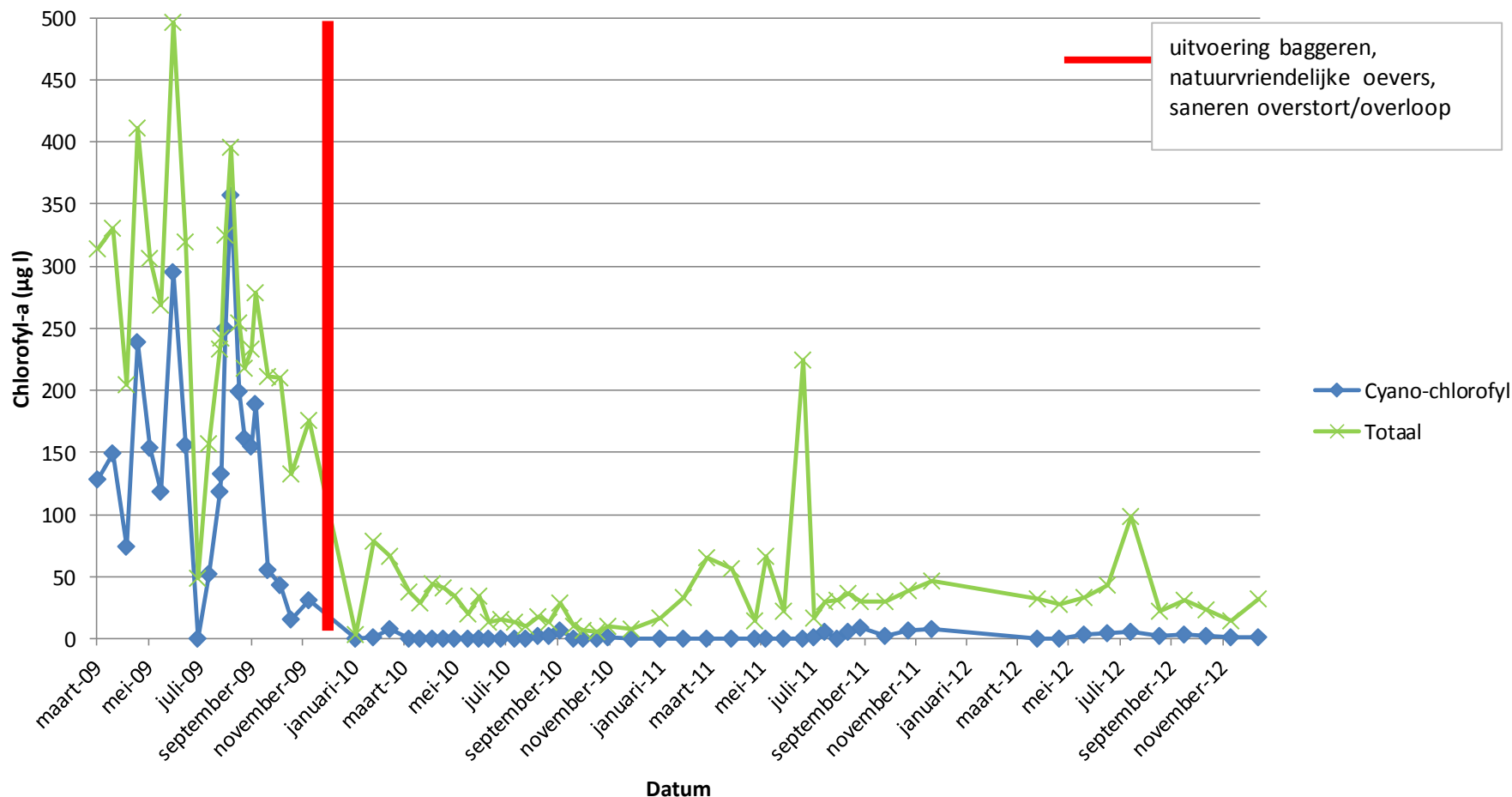
De Kuil

De resultaten

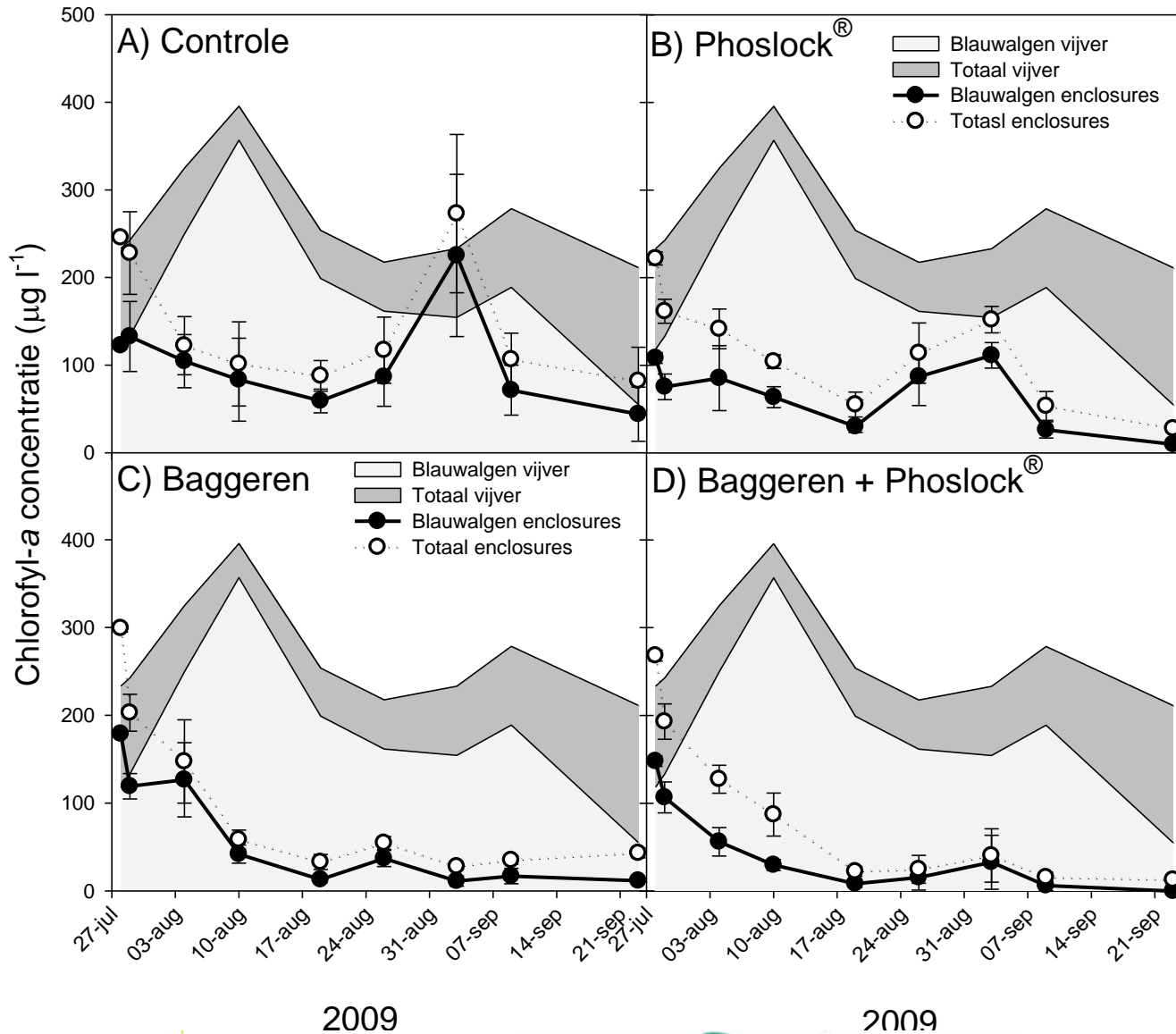
De Ploeg

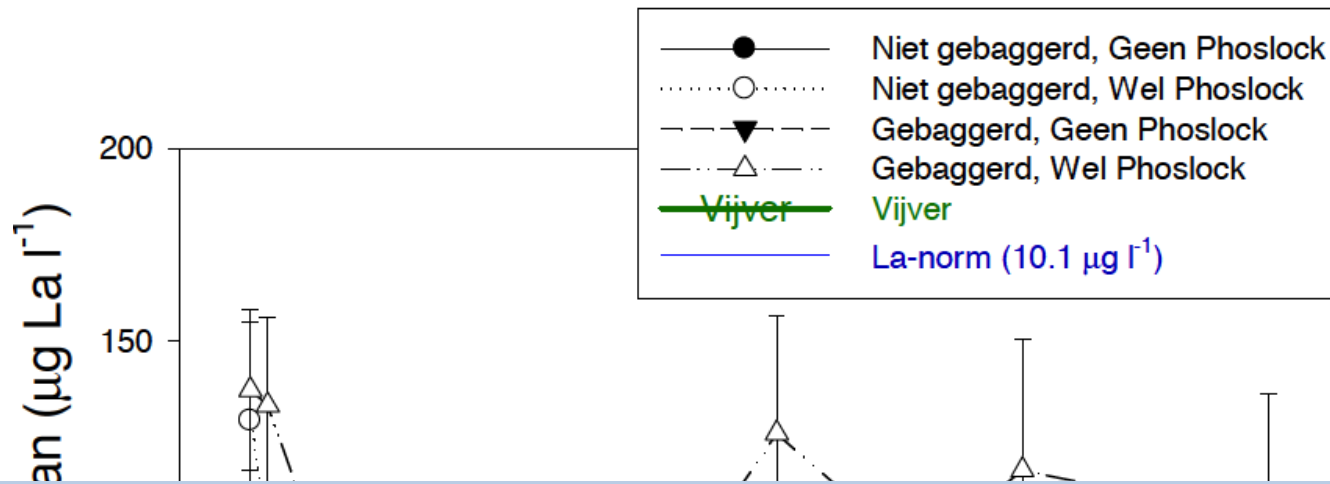
Totaal chlorofyl-a en cyano-chlorofyl in De Ploeg 2009-2012

Blauwalgen tijdens experiment baggeren en phoslock®

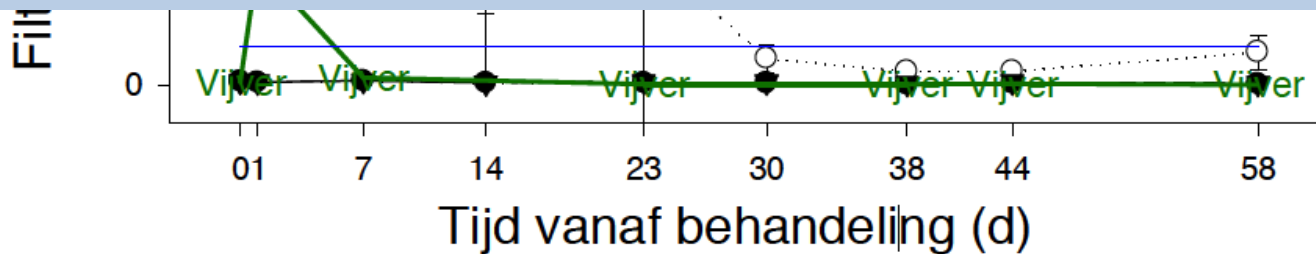
Heesch

Uitgevoerde maatregelen:

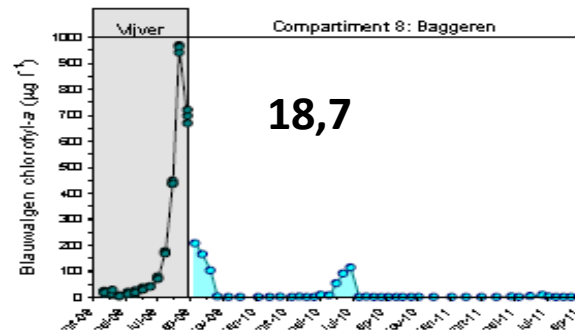
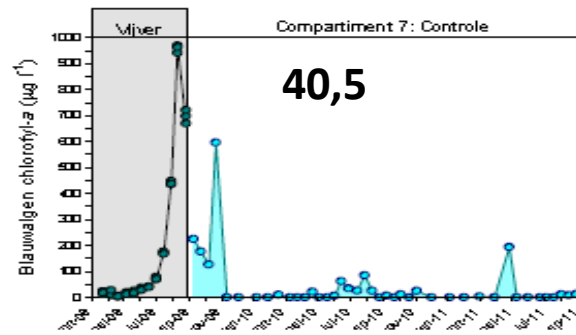
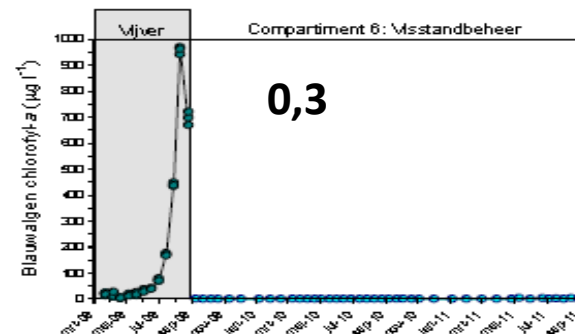
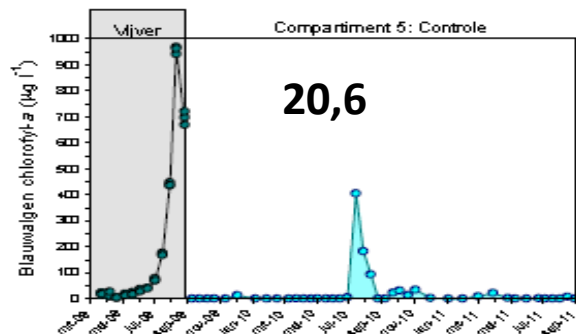
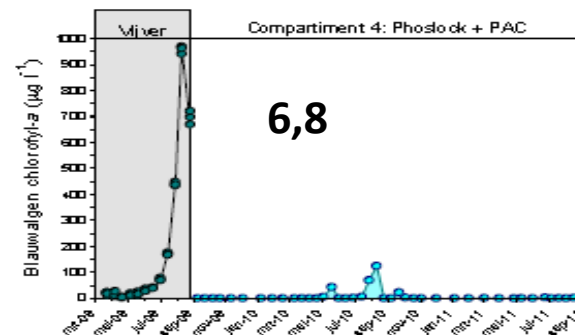
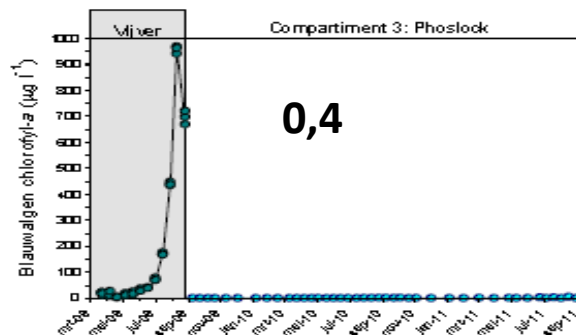
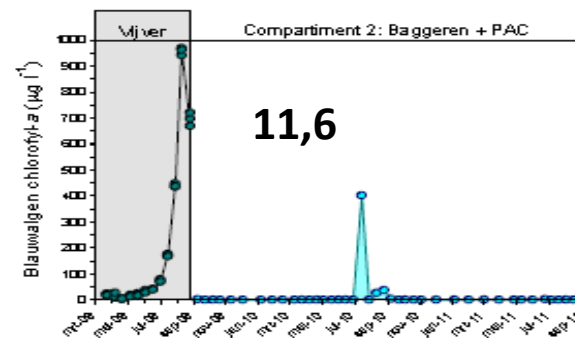
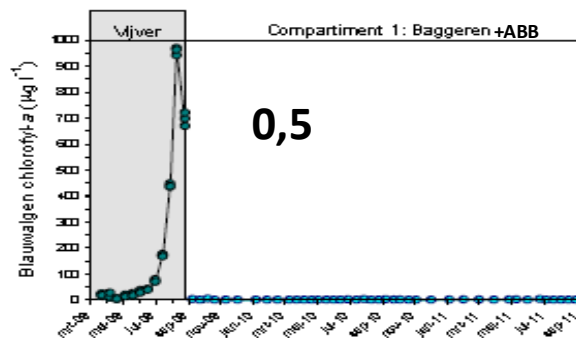
- Actief biologisch beheer ➤ Wel
- Baggeren ➤ Wel
- Saneren overstort ➤ Wel
- Phoslock® ➤ Niet

Resultaten

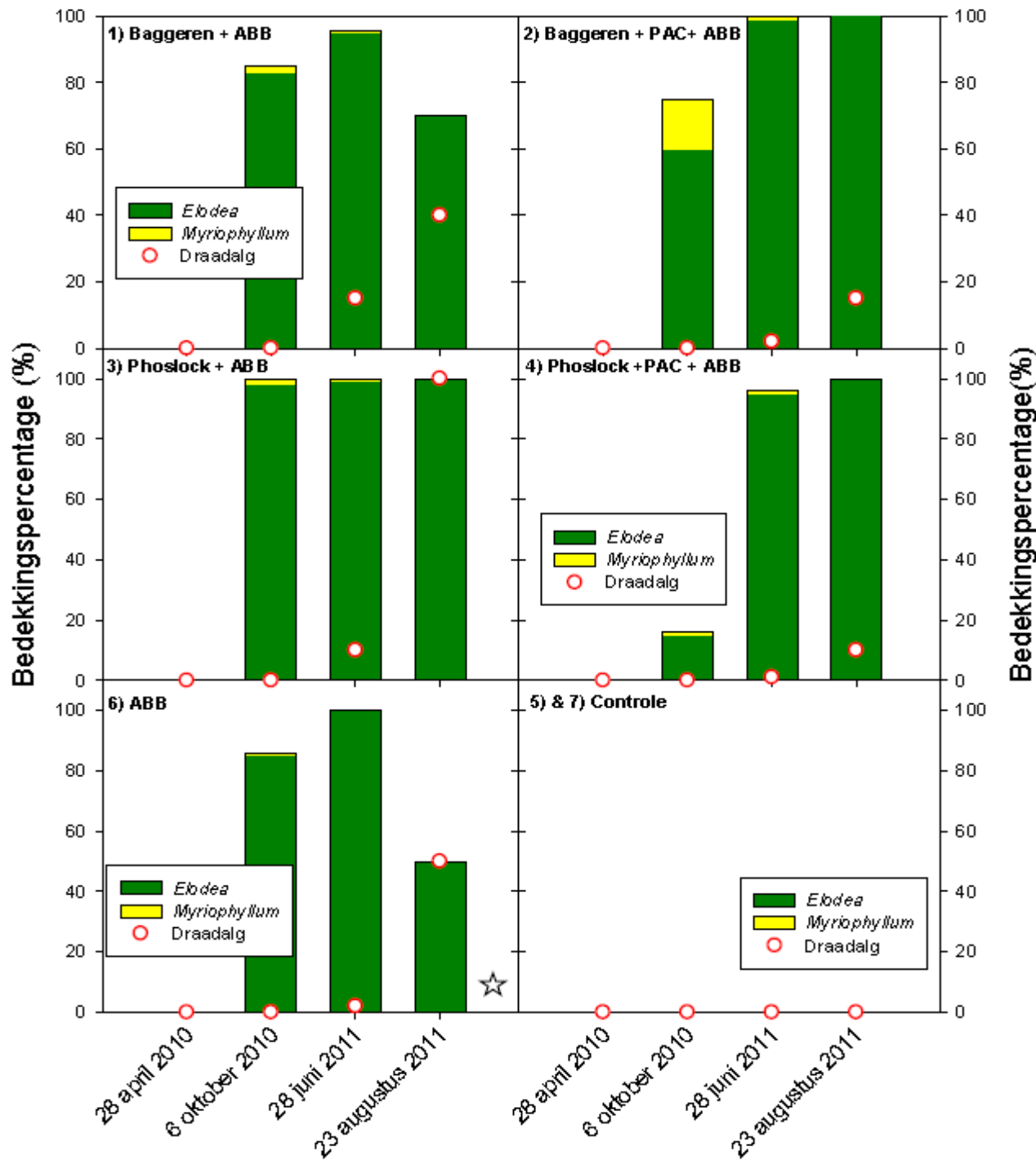
Dongen

Blauwalgen-chlorofyl

Dongen

Waterplanten in compartimenten

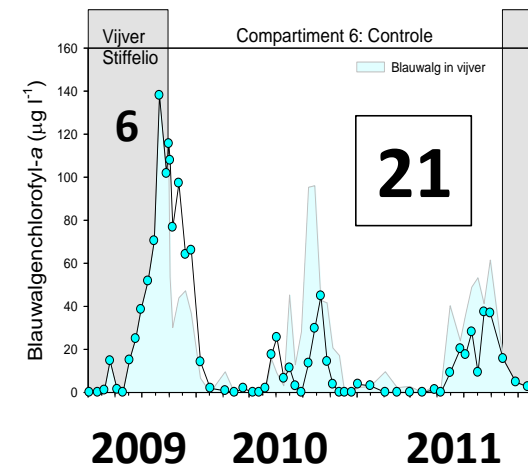
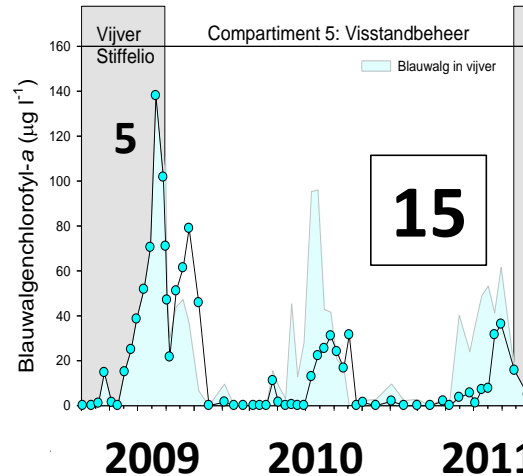
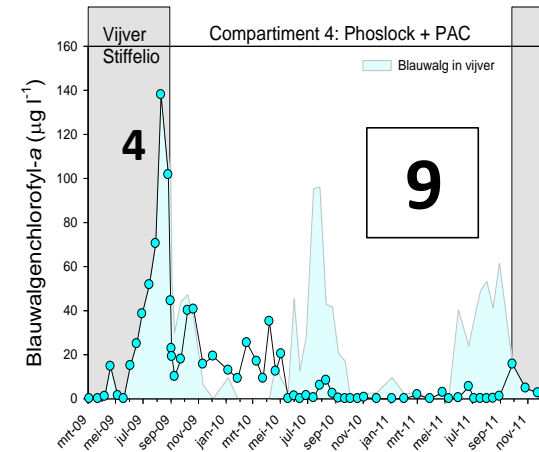
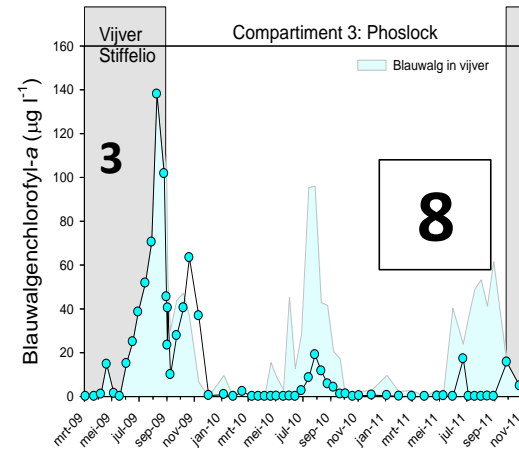
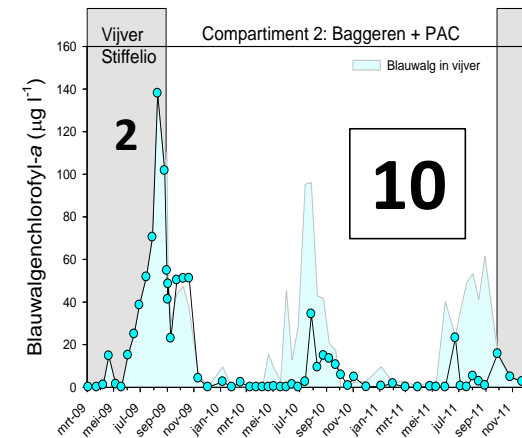
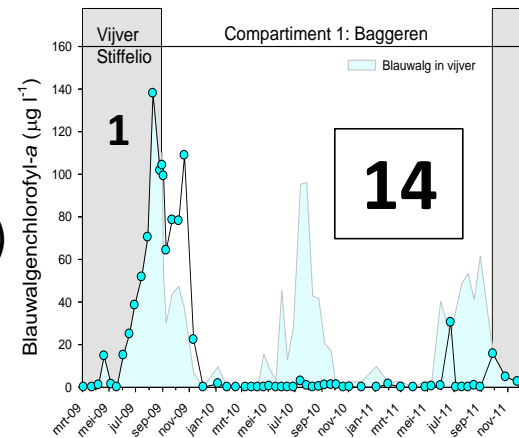

☆ volledig afgestorven

De resultaten

Eindhoven

cyano-chlorofyl-a ($\mu\text{g l}^{-1}$)

Watersysteem- en bronanalyse

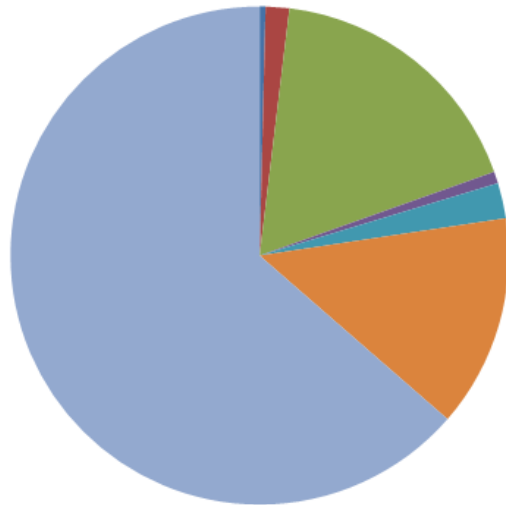
Eindhoven

P-belasting $13,1 \text{ mg P m}^{-2} \text{ d}^{-1}$ (na baggeren)

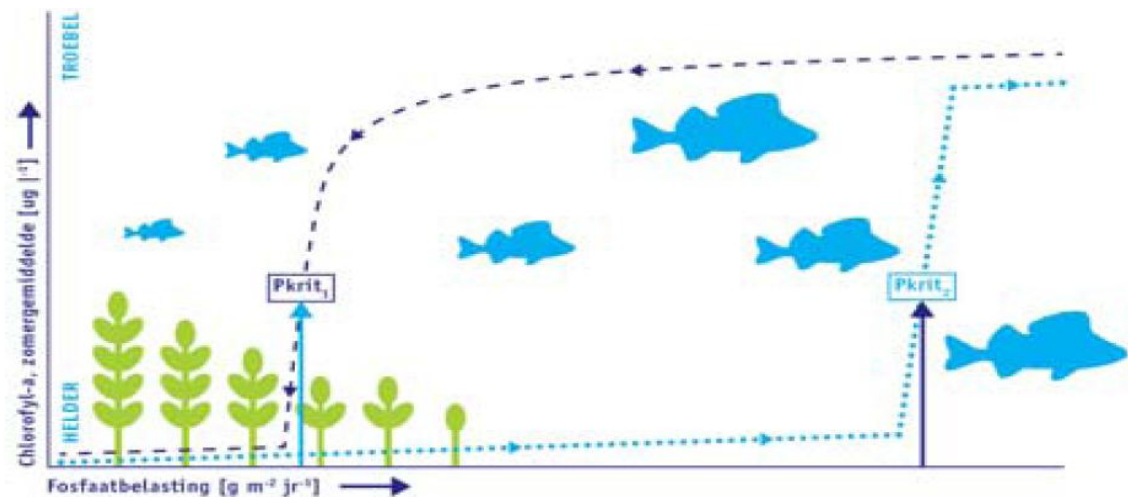
Kritische P-belastingsgrenzen:

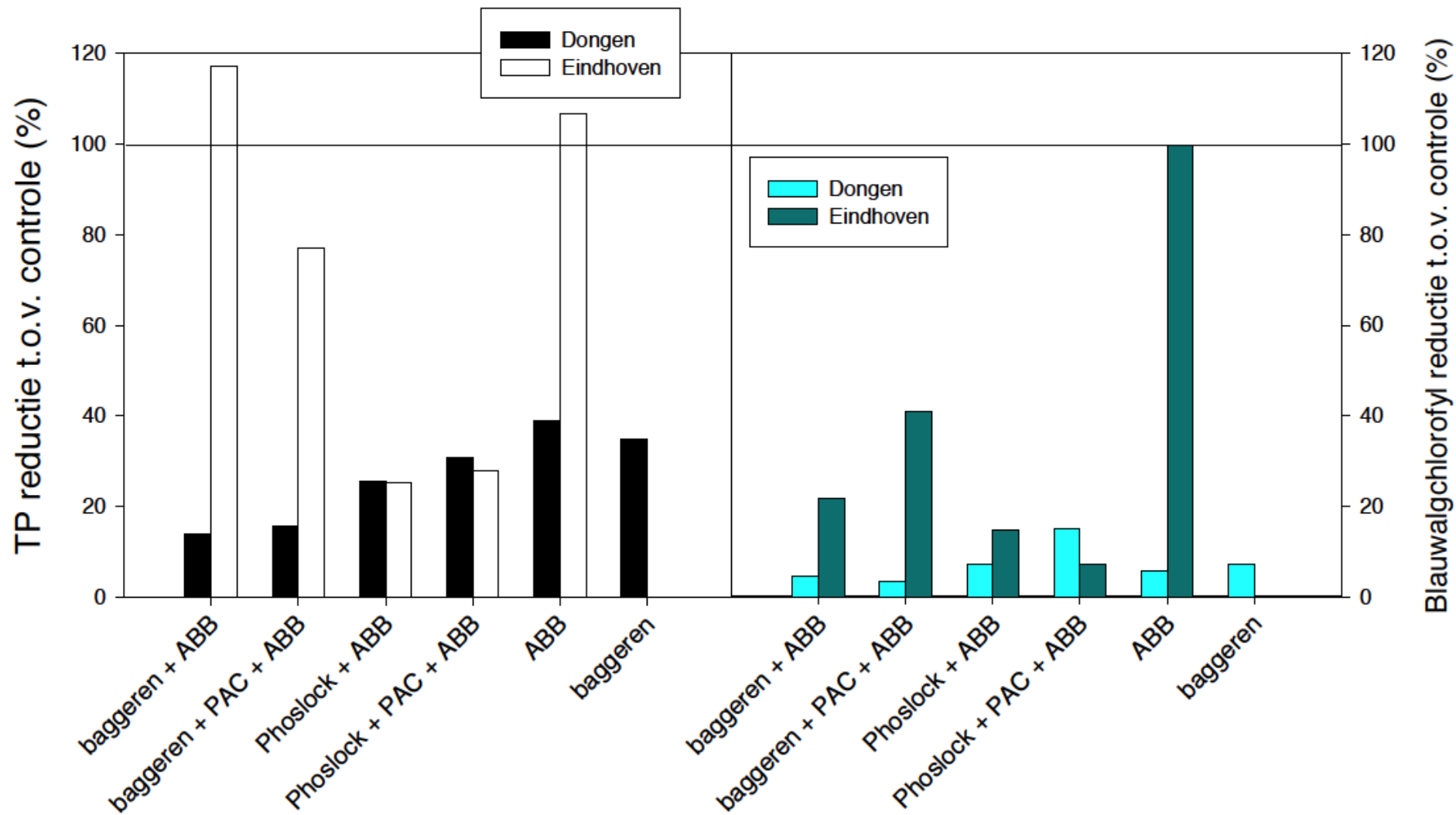
Troebel \rightarrow helder $5,4 \text{ mg P m}^{-2} \text{ d}^{-1}$

Helder \rightarrow troebel $12,8 \text{ mg P m}^{-2} \text{ d}^{-1}$

- depositie (0,05)
- watervogels (0,2)
- afstroming talud (2,3)
- bladval (0,1)
- sportvissers (0,3)
- waterbodem (1,8)
- hemelwaterriolering (8,3)

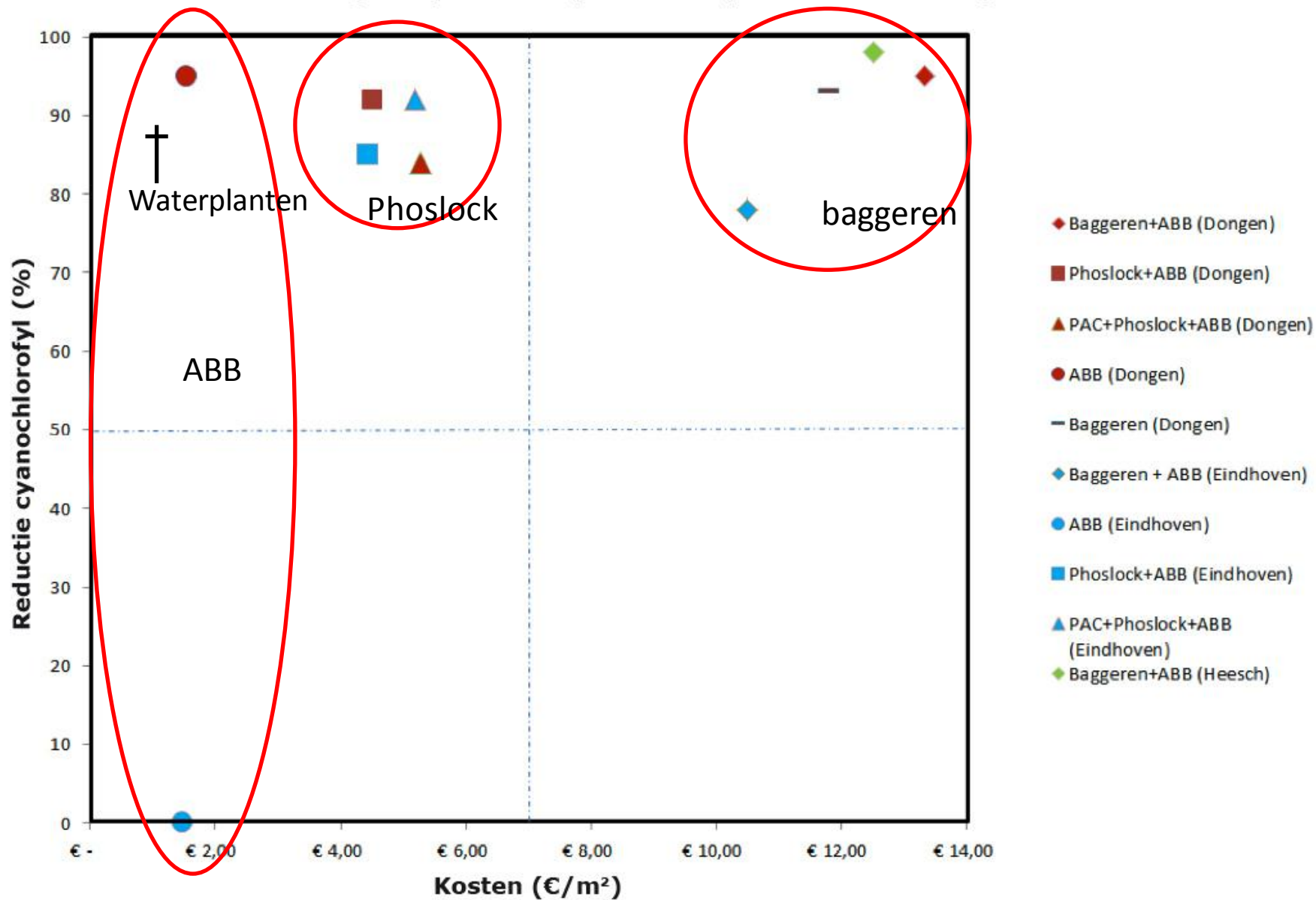

Maatregelen

Gemiddelde kosten €/m² (dit project):

• Baggeren	10,65
• Phoslock®	3,37
• ABB (vis, planten)	1,75
• PAC	0,76
• Phoslock® + FeCl ₃	2,08

Kosteneffectiviteit maatregelen (reductie cyanochlorofyl % versus kosten per m2 m²)

➤ Draagvlak

- Maatregelen bespreken met omgeving
- Inventariseren aanvullende wensen

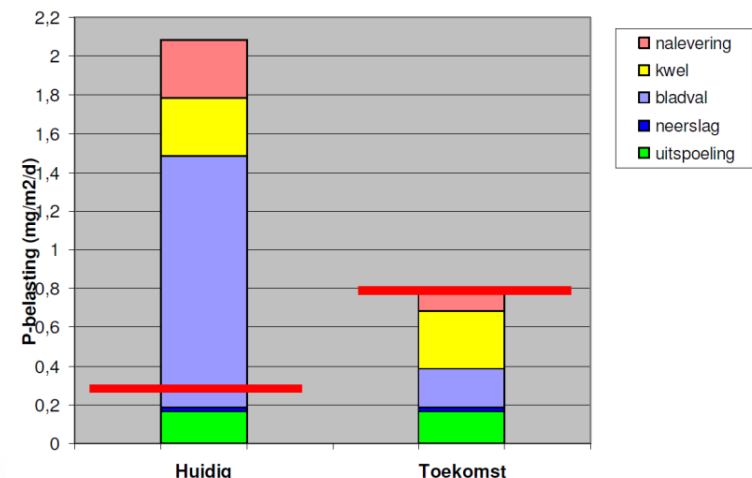
➤ Educatie

- Gastles
- Kinderen dragen bij aan uitvoering
- Ontwerpwedstrijd

Overall leerpunten

1. Effectiviteit maatregelen afhankelijk van lokale omstandigheden (maatwerk)
2. Maatregelcombinaties effectiever dan afzonderlijke maatregelen
3. Zonder draagvlak in omgeving kritisch zijn op nemen van maatregelen
4. Watersysteem- en bronanalyse → daarna maatregelen

Stellingen

1. In stagnante stadswateren waarbij het hemelwaterriool een grote bron is, is het nemen van waterkwaliteits verbeterende maatregelen weggegooid geld
2. Schone, heldere watersystemen met (kansen voor) ondergedoken waterplanten staan vaak lijnrecht tegenover de behoeften van recreatie en sportvisserij
3. Communicatie rond waterkwaliteit is belangrijker dan overal schoon water willen hebben
4. Het moet toegestaan zijn 'vreemde' stoffen toe te passen als deze effectief zijn tegen blauwalgen